

Усі заходи спеціальної профілактики вандалізму можуть бути об'єднані у вісім груп: 1) удосконалення нормативно-правового забезпечення профілактики вандалізму; 2) удосконалення роботи суб'єктів протидії вандалізму; 3) посилення гарантій реалізації принципу невідворотності кримінальної відповідальності за злочини вандалізму спрямованості, а також зниження рівня їх латентності; 4) належне інформаційно-методичне забезпечення профілактичної діяльності у сфері протидії вандалізму; 5) виявлення, збереження, благоустрій та впорядкування місць поховань, а також посилення охорони об'єктів вандалізму; 6) оздоровлення сімейного мікроклімату; 7) розширення профілактичного потенціалу навчальних закладів та освітніх установ; 8) широка пропаганда, зокрема через ЗМІ, високої духовності, моральності, а також шанобливого ставлення до загальнолюдських цінностей та загальнообов'язкових правил поведінки [3].

Список використаних джерел

1. Бочарова К. А. Запобігання злочинам, пов'язаним з вандалізмом : монографія / за заг. ред. С.Ю.Лукашевича. Харків : Право, 2019. 216 с
2. Запобігання вандалізму в сучасних умовах Салаєва К. А. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10820>
3. Доброскок А. Ю. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» Кримінологічна характеристика та запобігання вандалізму в Україні, 2019. 324 с.

Зеленяк Поліна Анатоліївна,
директор Прикарпатського центру
первинної професійної підготовки
«Академія поліції» Прикарпатського
факультету (м. Івано-Франківськ)
Національної академії внутрішніх справ,
доктор філософії з галузі знань «Права»

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВА ДИТИНИ НА ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я

Анотація. Досліджено міжнародні норми, що встановлюють правила поведінки суб'єктів міжнародного права у сфері захисту прав дитини. Проаналізовано нормативно-правовий розвиток захисту прав дитини на прикладі міжнародно-правових актів.

Ключові слова: діти, неповнолітні, міжнародно-правові стандарти, захист життя та здоров'я дитини.

Summary. International norms establishing rules of conduct for subjects of international law in the field of protection of children's rights are

investigated. The analysis of the normative legal development of the protection of children's rights on the example of international legal acts.

Keywords: children, minors, international legal standards, protection of the life and health of the child.

Діти є найбільш незахищена, уразлива соціальна група, що має можливість стати найчастіше жертвою злочину проти життя і здоров'я. У зв'язку з цим захисту прав дитини на життя та здоров'я приділено значну увагу міжнародно-правовими документами, де не тільки визначені права дитини, але й передбачена система їх забезпечення. Реалізація права дитини на життя і здоров'я є світовою, що відображено і в міжнародних нормативно-правових актах, і в національному законодавстві. Діяльність держави у сфері дотримання прав дитини на життя і здоров'я забезпечується правовими та організаційно-управлінськими заходами. Дослідження міжнародно-правових актів є необхідним не тільки для забезпечення належних гарантій захисту права на життя і здоров'я дітей, але й для усунення прогалин у вітчизняному законодавстві, і забезпечення правових засобів захисту і механізмів ефективного розслідування посягань на життя і здоров'я дітей.

Під міжнародними стандартами розуміються норми, принципи, зразки, моделі правових норм, що встановлені та закріплюють правила поведінки суб'єктів міжнародного права у тих чи інших сферах міждержавницького співробітництва. Міжнародно-правові документи покладають юридичні обов'язки на держав-учасників: вони повинні застосувати всі необхідні заходи, а саме – законодавчі та адміністративні, для здійснення прав, що в них закріплені.

Нормативно-правовий розвиток захисту прав дитини починається тільки після Другої світової війни. Активні процеси інформатизації та глобалізації (1950 рік – до нашого часу) спонукають усю світову спільноту визначити на міжнародному рівні права і свободи людини, а дитину повноправним громадянином. Визначення прав дитини логічно випливає з основних ідей Загальної декларації прав людини [1]. Її окрема стаття присвячена дітям. У ч. 2 ст. 25 визначено, що «Материнство і дитинство дають право на особливе піклування і допомогу»¹. Таким чином, визнаючи рівні права дітей на всі свободи, проголошені в декларації, міжнародне співтовариство визнає необхідність додаткової допомоги і підтримки дітям.

¹ Ч. 1. ст. 25 Кожна людина має право на такий життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд та необхідне соціальне обслуговування, який є необхідним для підтримання здоров'я і добробуту її самої та її сім'ї, і право на забезпечення в разі безробіття, хвороби, інвалідності, вдовства, старості чи іншого випадку втрати засобів до існування через незалежні від неї обставини. Ч. 2. Материнство і дитинство дають право на особливе піклування і допомогу. Всі діти, народжені у шлюбі або поза шлюбом, повинні користуватися однаковим соціальним захистом [1].

На сьогодні важливе значення має низка міжнародних договорів у сфері захисту прав дитини, розроблених у межах Ради Європи і Гаазької конференції з міжнародного приватного права, що дозволяють вирішувати практичні питання, які стосуються здійснення прав дітей, регулюють відносини батьків і дітей як матеріальні, так й особисті. Ратифікація Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей (1980 рік) [2]; Європейської конвенції про здійснення прав дітей (1996 рік) [3]; Конвенції про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей (1996 рік) [4]; Конвенції про контакт з дітьми (2003 рік) [5]; Конвенції про стягнення аліментів за кордоном (1956 рік) [6] та Конвенції про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання (1973 рік) [7], Європейської конвенції про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми (1980 рік) [8] сприяло внесенню змін і доповнено у національне законодавство щодо захисту права дитини на життя і здоров'я, удосконаленню діяльності суб'єктів запобігання злочинам щодо дітей, визначення ефективного механізму взаємодії таких суб'єктів та заходів, які здійснюються.

Крім того, Україна вже не лише приєднується до чинних конвенцій, але й бере активну участь у розробленні нових міжнародних інструментів у сфері захисту дітей від окремих видів кримінальних правопорушень, а саме – Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення [9].

Міжнародний захист прав дітей у своїй основі регулюється загальногалузевими принципами прав людини та особливими принципами щодо дітей. Принципи є законодавчою базою, якою визначаються певний порядок захисту дітей, і кожній країні особливо важливо гарантувати закріплення в національних законодавствах міжнародних засад захисту прав дитини.

Закріплення права на життя є важливою гарантією визнання світовою спільнотою цього права та покладає на держави обов'язки щодо застосування механізмів його забезпечення та захисту. Здійснення заходів, спрямованих на забезпечення та захист права на життя, тісно пов'язано з іншими правами та свободами, а саме – з правом на охорону здоров'я.

Список використаних джерел

1. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена в резолюції 217 А (III) ГА ООН від 19 груд. 1946 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015. Назва з екрана.

2. Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей : підпис. 15 жовт. 1980 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_188. Назва з екрана.

3. Європейська конвенція про здійснення прав дітей : прийнята 25 січ. 1996 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135.

4. Конвенція про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей : підпис. 19 жовт. 1996 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_002.

5. Конвенція про контакт з дітьми : підпис. 15 трав. 2003 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_659.

6. Конвенція про стягнення аліментів за кордоном : підпис. 20 черв. 1956 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_659.

7. Конвенція про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання : підпис. 02 жовт. 1973 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_001.

8. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми : прийнята 20 трав. 1980 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_327.

9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення : підпис. 25 жовт. 2007 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927.

Іващенко Віта Олександрівна,
професор кафедри кримінології та
кримінально-виконавчого права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ, ВЧИНЕНОМУ ДІТЬМИ

Анотація: Розкрито поняття домашнього насильства, розглянуто завдання та заходи у сфері запобігання домашньому насильству, вчиненому дітьми, застосування спеціальних заходів підрозділами ювенальної превенції Національної поліції України щодо протидії домашньому насильству до осіб, які його вчинили і не досягли вісімнадцяти років.

Summary: The concept of domestic violence is revealed, tasks and measures in the field of prevention of domestic violence committed by children, application of special measures by juvenile prevention units of the